

เกร็ดความรู้จากการเข้าร่วมประชุมวิชาการ

“Prince Mahidol Award Youth Program (PMAC): Cognitive Assessment and Detection to Care: USA and Thailand Experience”

สถานที่ โรงแรม Centara grand @ central world

เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ รวม ๑ วัน

เสนอโดย นางกาญจนา กิริยาจาม และ นางสาวจันทร์สุดาพรรณ บุญธรรม

เกร็ดความรู้จากการเข้าร่วมประชุมวิชาการ

ภาวะสมองเสื่อม(Dementia) เกิดจากเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เสื่อมลงของความจำ หรือการคิดตัดสินใจ ซึ่งมีหลากหลายการศึกษาที่พบว่าความรุนแรงของภาวะสมองเสื่อม มีผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินกิจกรรมและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ปัจจุบันมีการพัฒนาเครื่องมือประเมินการรู้คิดเกิดขึ้นมากมาย และเพื่อให้เกิดการประเมินที่ถูกต้องแม่นยำเพื่อการวางแผนดูแลผู้สูงอายุในแต่ละระยะได้ ควรพิจารณาถึงคุณภาพ ลักษณะของเครื่องมือ หากเป็นการประเมินโดยใช้แบบสอบถาม ก็ควรพิจารณาถึงลักษณะบริบทของผู้สูงอายุและของผู้ประเมิน การเลือกใช้แบบประเมินภาวะสมองเสื่อม (Cognitive Assessment) ที่เหมาะสมกับบริบทมีดังนี้

- ประเมินโดยอาสาสมัครด้านสุขภาพในชุมชนหรือสมาชิกในครอบครัว: แบบประเมิน 14 questions, short modified IQCODE
- ประเมินโดยบุคลากรทางสุขภาพ: AMT, MMSE, MoCA test
- ประเมินโดยแพทย์: การตรวจวินิจฉัยทางคลินิก

ผู้บรรยายได้เสนอแนะเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินภาวะสมองเสื่อมในรูปแบบโปรแกรมแอปพลิเคชัน ได้แก่ โปรแกรม Tabcat ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ใช้ในการประเมินการรู้คิดของผู้สูงอายุหลายด้าน อาทิ executive function, memory, visuospatial, skill และ socioemotional

ผู้บรรยายได้เสนอ รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุโดยควรมีการประเมินระดับการรู้คิด วินิจฉัยภาวะสมองเสื่อม ในผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป โดยควรมีการประเมินตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน และในโรงพยาบาล เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแล ส่งเสริมสุขภาพอย่างเหมาะสมกับภาวะสุขภาพที่เป็นอยู่ ดังนี้

- ผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะสมองเสื่อมและยังคงความสามารถในการทำกิจกรรม ควรได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมเพื่อคงไว้ซึ่งความสามารถทางกายและการรู้คิด

- ผู้สูงอายุที่มีภาวะการทำงานของสมองเสื่อมถอยลง (Mild cognitive impairment: MCI) ควรได้รับการส่งเสริมกิจกรรมกระตุ้นการทำงานของสมองและพบแพทย์เพื่อวางแผนในการดูแล ส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงส่งเสริมสุขภาพในการส่งเสริมสุขภาพด้านอื่น ๆ

- ผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม (Dementia) ควรได้รับการรักษาทั้งในรูปแบบการจัดการด้วยยาและการจัดการที่ไม่ใช้ยา เช่น การตรวจติดตามคลินิกผู้สูงอายุ คลินิกความจำ และควรได้รับการติดตามดูแลในระยะยาวเพื่อป้องกันผลกระทบด้านอื่น ๆ ตามมาทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม